

[Lange.]

man er kommet til. I det hele taget er det noget af det, jeg vanskeligst forstaar, at den høje Regering paa en saadan Maade, som det er sket, har afvist det Forslag, der blev fremsat fra Byerhvervenes Side i Fjor. Der har været god Lejlighed til nærmere at overveje det, og jeg forstaar ikke, at man har afvist det saa absolut, som man har. Man maatte dog være klar over, at den Sagskundskab, der laa bag ved dette Forslag, den Ansvarfølelse, som laa til Grund for de Forhandlinger, der var gaaet forud for Udarbejdelsen, kunde man ikke saadan helt feje til Side, som man har gjort det. Det var de alvorligste Overvejelser, det mest indgaaende Kendskab til de Forhold, som det her drejer sig om, der var Baggrunden for Udarbejdelsen af Forslaget. Jeg tror, der vil komme en Tid, hvor den høje Regering, hvor den højtærede Handelsminister vil komme til at fortryde, at man har stillet sig saa afvisende over for Erhvervenes Forslag, som man har gjort.

Vi hører i Aar det samme, som vi har hørt de andre Aar — det blev særlig fremhævet af den ærede Ordfører for det største Regeringsparti (Ch. Petersen) —, at Valutalovgivningen har tre Hovedformaal: at løse det valutamæssige, det beskæftigelsesmæssige og det handelspolitiske Problem. Vi erkender fra vor Side fuldt ud, at alle disse Formaal er meget vigtige Formaal. Vi vilde ikke ønske en eneste Ændring i det foreliggende Lovforslag, hvis vi mente, at Lovforslaget kunde løse disse tre Opgaver og var det eneste Forslag, der kunde løse dem; men jeg hævder — og jeg vil gerne henvise til, at det har jeg hævdet Aar efter Aar ved Behandlingen af Valutalovforslaget —, at det ikke kan løse nogen valutamæssig Opgave. Jeg tror, jeg har Lov til at fremhæve dette igen og pege paa, at efter min Formening har Udviklingen i høj Grad givet mig Medhold i den Betragtning, at man ikke ved Importbegrænsning er i Stand til at øve nogen virkelig Indflydelse paa Valutasituationen.

Da vi i Fjor behandlede Valutalovforslaget, hørte vi, at der maatte tages særligt Hensyn til, at Landet havde haft en daarlig Høst; Valutavanskelighederne kunde blive større end nogen Sinds før, fordi den daarlige Høst nødvendiggjorde en stærkt forøget Indførsel af Korn og Foderstoffer. Det er jo rigtigt, at dette maatte betinge en stor Indførsel, og saa vidt jeg har kunnet se, har det ogsaa betydning, at vi i det Høstaar, det her drejer sig

om, har haft en forøget Indførsel af Korn og Foderstoffer paa 95 Mill. Kr. Hvis man troede, at man igennem Importreguleringen kunde og skulde ordne Valutaforholdene, maatte dette jo have betinget en meget stærk Indskrænkning i Indførselen af andre Varer, eller ogsaa maatte det have ført til, at vor valutamæssige Stilling var blevet i høj Grad forringet i den samme Periode. Hvad er saa Resultatet? Tager man Perioden 30. November 1936—30. November 1937, ser man, at Nationalbankens og de tre Hovedbankers Valutastilling i Stedet for at være blevet stærkt forringet er blevet forbedret med ikke mindre end 88 Mill. Kr. Er der noget Menneske med blot et Minimum af Indsigt i disse Forhold, der vil sige, at denne Udvikling kan vi takke Valutacentralens Virksomhed for? Jeg tror ikke, den højtærede Handelsminister, som i Dag staar i den Situation, at han kan sige, at vi dog har haft en betydelig bedre Høst, end vi havde i Fjor, og derfor ikke har Behov for en saa stor Indførsel af Korn og Foderstoffer som forrige Aar — jeg tror ikke, at han tør love, at vi i det kommende Aar ikke alene valutamæssigt skal kunne gøre det efter, som er sket i det sidste Aar, men at Forholdene skal blive yderligere stærkt forbedret. Det tror jeg ikke, den højtærede Handelsminister tør, og det kan den højtærede Handelsminister heller ikke, for det har Valutacentralen ingen Mulighed for at øve Indflydelse paa. Ad anden Vej har den højtærede Handelsminister maaske Mulighed for at indvirke derpaa. Jeg ved ikke, hvor stor Indflydelse han har paa Nationalbankens Ledelse, men det er nu i væsentlig Grad denne Ledelse, der vil blive afgørende for, hvorledes Valutasituationen i Fremtiden skal udvikle sig.

Nationalbanken har den Forpligtelse at holde Orden i Landets Pengevæsen, og Nationalbanken har i Forbindelse med den økonomiske Politik, som Landets Regering driver, den afgørende Indflydelse paa den valutamæssige Udvikling her i Landet. Nationalbanken har — og det er jo sket paa en for vel de fleste af os beklagelig, men formodentlig nødvendig Maade — søgt at holde Orden i vore Valutaforhold, bl. a. ved stærkt at bremse Byggeriet og i en Periode tillige ved Kreditindskrænkning af anden Art. Af andre væsentlige Momenter, der har medført den bedre Valutastilling, kan nævnes det lykkelige, at vor Skibsfart har haft store udenlandske Fortjenester i det forløbne Aar, og at vore Landbrugsprodukter er gaaet op i Pris; men ingen